

Nr 56.

Av herr **Hanson, Sigfrid**, och herr **Myrdal**, om anslag till fortsatt bearbetning av vissa statistiska uppgifter rörande aktiebolag.

I anledning av framställning från lagberedningen utfärdade Kungl. Maj:t den 23 maj 1935 (Sv. F. S. nr 235) kungörelse angående avgivande av statistiska uppgifter rörande aktiebolag, omfattande för lagberedningens arbete på en revision av aktiebolagsstiftningen erforderliga uppgifter i särskilda hänseenden. Samtidigt uppdrog Kungl. Maj:t åt statistiska centralbyrån att verkställa bearbetning av uppgifterna och anvisade för ändamålet ett belopp av högst 8,500 kronor.

Uppgiftsplikt ålades varje bolag, som år 1935 avgivit allmän självdeklaration. Blanketter för uppgiftslämnandet tillställdes bolagen genom länsstyrelsen i det län, där bolagets styrelse hade sitt säte, varefter länsstyrelsen hade att till centralbyrå översända förteckning å de bolag, till vilka blanketter sålunda blivit avsända. Uppgifterna skulle av bolagen insändas direkt till centralbyrån före den 15 september.

Uppgiftsblanketten innehöll, såsom av bilaga till denna motion framgår,¹ åtskilliga frågor, belysande aktiebolagens struktur i olika hänseenden, varjämte uppgifter enligt angivna rubriker skulle meddelas angående den senast fastställda balansräkningen samt angående bolagsstämmans beslut rörande användning av vinstmedlen, resp. täckande av förlusten.

Enligt vad vi inhämtat, har emellertid bearbetningen av det sålunda föreliggande materialet måst i viss utsträckning inskränkas, enär anslagsbeloppet på grund av vissa omständigheter — tidsödande arbete med identifiering av de inkomna uppgifterna i länsstyrelsernas förteckningar samt omfattande kontroll med anledning av att vissa frågor i formuläret missförstått av uppgiftslämnarna — visat sig icke vara tillräckligt för ändamålet och förstärkt anslag icke kunnat erhållas. Inskränkningen har gått ut över de uppgifter, som voro av minst intresse för lagberedningens arbete med revision av aktiebolagslagstiftningen, nämligen uppgifterna om balansräkningen och dispositionen av vinsten, resp. täckande av förlusten. Dessa uppgifter hava därför endast kunnat underkastas en preliminär förgranskning i statistiska centralbyrån, medan slutgiltig granskning samt bearbetning av uppgifterna måst inställas.

Även om det för en revision av aktiebolagslagstiftningen icke är oundgängligen nödvändigt att hava tillgång till färskas uppgifter rörande bolagens ekonomiska ställning, äro dylika uppgifter av synnerligen stort intresse ur det

¹ Ej här avtryckt.

allmännas synpunkt. Det har ock vid olika tillfällen givits uttryck åt det stora värde en årligen återkommande bearbetning av aktiebolagens balansräkningar — som på sin tid verkställdes av socialiseringsnämnden för åren 1911—1925 — för belysning av bolagens ekonomiska läge och räntabilitet skulle hava, och liknande synpunkter hava framförts framför allt från nationalekonomiskt håll. Det synes därför vara allt skäl att den planlagda utredningen bringas till verkställighet och att en dylik utredning göres till årligen återkommande.

Kostnaderna för slutförande av bearbetningen av uppgifterna för år 1934 torde, enligt vad vi inhämtat, icke komma att överstiga 3,000 kronor. Kostnaderna för en årlig statistik rörande aktiebolagens balansräkningar beräknas uppgå till omkring 6,000 kronor, motsvarande ungefär 40 öre för varje aktiebolag. Bearbetningen av ifrågavarande statistik synes lämpligen böra uppdragas åt statistiska centralbyrån.

Med stöd av vad vi ovan anfört få vi hemställa, att riksdagen måtte besluta

att till slutförande av den genom kungl. kungörelse den 23 maj 1935 anbefallda utredningen i vad den avser aktiebolagens balansräkningar måtte å staten för budgetåret 1936/1937 för statistiska centralbyrån anvisas ett belopp å 3,000 kronor, samt

att för anordnande av dylik statistik avseende förhållandena vid slutet av år 1935 eller närmast motsvarande räkenskapsår måtte å samma stat anvisas ett belopp å 6,000 kronor.

Stockholm den 17 januari 1936.

Sigfrid Hansson.

Gunnar Myrdal.